

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI èrne ANNÉE

1 Juin 1926 — No 205

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنه لکي [۲۴ نسخه]
تورکيا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ ایرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۲۰۵ - ۱ حزیران ۱۹۲۶

بوکتاب شریفک ايشته 108 نجي صحيفه سنده ، 237 رقميله
مرقم فقره عينا شورد :

خانهك دوشه مه سيله لوازمي ، صو وصابون وباش طراغي
كي نظافته دائر حوائجي و خانه عائد آلات مساعی تدارك
ایتمه به زوج مجبوردر . اما قینه و سورمه کبی حوائج ضروریه دن
اولیان شیلر تدارکنه و زوجیه سی ایچون طیب اجرتی وادویه
بدلی و یرمه به زوج مجبور دکلدرد .

شسو صوك فقره قادينك صحت وحياته نه قادر آز
حرمت واعتنا ايدليکني پک غيغ و حجاب انکيز برطرزده
کوسترمز می ؟

بزبويه قواعد واحكام حقوقيه ايله مدني ملتار عالمه سی
آرهنه نصل کیره بیلیردک ! نهوزله بونی بکله یه بیلیردک .
دوردنجی وپک مهم بر نقطه دین اختلافک مانع
ازدواج اولماسنی تأمین ایدن ماده در : بوصورتله پیغمبر
محمد علیه السلام امتندن بولونان بر کنج قیزی نه پیغمبر
عیسی ویا موسی علیه السلام امتندن تربیه لی ، فضیلتی ،
عقیف ، منور بر کنج ارککه ازدواج ایده بیله جک .
نته کیم (آوروپا) نک و (آمریکا) نک الگمتندن و یوکسک
ملتارینک قیزلری مضبوط الاخلاق برتورک کنجیله ازدواجه
قرار ویردکاری زمان بو کنجک محمدی ، عیسوی ،
موسوی ، بودی ابویندن دوغمش اولمالرینی نه مستقبل
زوجه نه ده بونک والده و پدری بر مسئله عد ایتمزلر .
ارککلر من هر پیغمبرک امتندن زوجه انتخاب ایتمکده
مختار اولدقلری وبالذات حضرت محمد ، عیسا و موسی
امتندن زوجه لر انتخاب ایتمش اولدینی حالدله قیزلر منک
بو حق انتخابک قصری مدنی وککیش دوشونشله قابل
تألیف دکلدی . داها اون بش آی اول تورکلکی ، تورک
اولمائی ، تورک آدیله تورک مفکوره سیله تورکلک جامعه سینه
کیرمه یی قبول ایده جک مهاجرلری هانکی عرق طالیدن
اولورسه اولسون قبول ونفوسمزی بوصورتله تکشیر
ایتمه یی درپش ایدن مطالعه من منور کچین بعضی متردی
روحلی اذکیا [!] من طرفندن اک چیرکین برشکه افراغ
وتحریف ایدیلش وبوندن بو عملکتک منجیسنه بیله بر حصه
تجاوز چیقاریله یه تصدی اولونمشدی !
تورکک وبالخاصه تورک انقلابک حال و آتییی حقنده
بزم قادر نیک بین اولمایانلر بلکه بزه قارشى شویله برلسان

آلتنده یر بولدی ! « آرتق تورکیاده هیچ بر فرد وهیج
برذات موقعی مدافعه ومحافظه ایتمک چاره سنی برمتفکرک
طرز اجتهاد واعتقادینی تشهرده بولمایاجق ؛ اوکون ايله
بوکون آرهنه سنده کچن زمان اون بش دفعه اون ایکی آی
قادر برشیدر . تورک بو قادر آز برمدت ظرفنده بیوک
ترقی مرحله سی قطع ایتمشدر .

اوچنجی نقطه قادينك حق وحریتی خصوصنده قانون
مدنی نک ویردیکی تأمیندر . تعدد زوجه نک منی قادينك
حيثیتی وحق ایچون بیوک ترفع اولدینی کبی حقوق ارشیده
ارککه مساوی طوتولماسی ده اقتصادی اولدینی قادرده
معنوی بر تظمین تشکیل ایدر . دونه قدر دارالفنونمیزک
حقوق فاکولته سنده حقوق زوجیه دائریپیلان تدریسات ،
بو عصرک ملل متهمده سی نک حضور ذهنیتنده جدأ طار
انکیز ایدی . ايشته آلمی بیلیرتک تورناتمه اوزاتیورم
بوموضوعه دائر تهؤقراسیاناك ، یعنی خلافت اسلامی نه
تدوین ایتمش و حقوق فاکولته سنده داها دونه قادر تدریس
ایتدیرمش اولدینی برکتابی آلیورم . کتابک اسمی شورد :

مناکات و مفارقات

نعت اسلام

اوچنجی قسم

نکاحک بوذهنیه کوره تعریفی آلیورم بولیورم باقکیز
نه دیور : « نکاح قصدأ ملک متعه یی مفیداولور برعقددر .
« ملک متعه » تعبیری ایسه عینی صحیفه ده [صحیفه ۱۳] شو
صورتله تعریف اولونمشدر :

« ملک متعه » .. قادينك منفعت مخصوصه سینه مالکیتدر .
قادرین ایچون ، قادينك حیثیتی ایچون بوندن داها آغیر
حقارت و محنت تصور اولونابیلیرمی ؟ بوکتاب محمد ذهنی
افندی طرفندن کتب شرعیه دن طوبلانا راق وجوده
کتریلشدر . نکاح دن زوج و زوجه نک حقوق ووظائفندن باحث
ودارالفنونمیزک حقوق فاکولته سنده اوزون مدت ، مؤلفی
حمود اسعد افندی بالاآخره خلفی طرفندن دونه قادر تدریس
ایدلش اولان کتاب نکاح والطلاق آدلی برکتابی آچورم

آفلو ساقسون مکتبده تربیه بدنیه و اخلاقیه

بوندن اولکی مقاله مزده ادمانلرک، بدنی ریاضت لک و علی العموم سپورک اخلاق و تکمل اوزر زنده فیاض رولنی کوستردک. بر قومک بیوک لکنی تشکیل ایدن مدنی عامللرک بعضاً نه قادر غیر ملحوظ ویا آز ملحوظ اولدیغنی کورپیورز. « فوت بول » ک، اطاعت اتمک صنعتنی اوکرت مک طریقله و بالتیجه قوماندا اتمک صنعتنی تعلیم ایتدیکنی کوردک. بوکون آفلو ساقسون مکتبلر زده تربیه اخلاقیه دن بحث ایدم جکمز. فقط بو بحثه کیرم بدن اولکچن مقاله مزک متممی اولماق اوزره بر قاق کله ده ا دیه جکمز وار: « کنج جیلان » لری نک اک کوچوک صیجرا شینده والدرل تیره دیکیجه، تمیر ما نوس ایله والدرل علی الدوام چوجوقلری نک اوزرینه تیره دیکیجه بر مملکتده سپور او یونلری نک فیاض بر صورتده احیا چاره سی آزدرد. (لوقلر ق) ک سوبله دیکی وجهله، فرانسیز مرلر بونی

استعمال ایدم بیلرلر: چوق اعلا اما مدنی بر ملتک قانون مدنیسی آلاق اوملتک مدنیته ده آلاق دکل در.

توت بونک بویه اولدیغنده کیمسه نک شبهه سی یوقدر وقانون مدنی، صحیفه لر اوزره زنده یازیلی احکام اولمایوب عرف و عادت حالنده روحلرک انسیاقنه استحاله ایدن مدنی احکام درک بر ملتی مدنی قیلار، بونلر بویه اولماقله برابر (قانون مدنی) بزه بوانکشاف و اعتلا بولنی آچمشدر. اوکده آجیق و مقصده چیقان بول بولونماق مقصده وارماق دکل در. فقط مقصده کیده جک یوللرک حیدودلر، وحشی حیوانلر و اوچوروملر ایله مستور و محاط اولماسنده البته بکزه مز.

کمال اخلاص ایله تسلیم ایتله یزک آتدینی هر تجدد و انقلاب آدینده بیوک مجدد مزدن ملهم اولدیغنی سوبله مک فضیلتی ده کوسته رن کنج و منور عدلیه و کیلمز محمود اسعد بکک و سعی آرقادا شلری نک بزه بویولی آچاقده کی همتلری بیوک و مشکور در.

دمیر قیرمزی درجه حرارته کتیریلش و اورس اوستنه قونمشدر. کنج لره و روحلری کنج اولانلره یورکلرنده مقدس آتش یانان هر یاشده فضیلتی و طنداشلره خطاب ایدیورز: چکیجلر ایشله سین و لایق قطع ایشله سین تام زمانیدر و زمان بوزماندر.

23 مایس 1926 یا قاجیق

دو قور عبدالله هودت

بک اعلا بیلرلر: والده نک قورقورلندن، مؤاخذه لرندن، اک اوفاق بر چیزله یوزندن ابونیک قوباراجفی قیامتدن بصیرتکارانه احتراز و اجتناب ایدرلر. فرانسیز والدرلر نک دهشتی آلا یله قادر نفوذ ایدر، سواری ضابطلری بیله فلجه اوغراتیر. موسیو (لوقلر ق) دیرک: کوکلی اولاراق عسکر بولوندیغ صره ده بر سواری معلمی یوز باشی کوردم، که بزم بک قمتلی کنج سواری ضابطلر مزه میدانده دورت نعل آت قوشدورماقندن، عالمه لر نک شکایتلری دوشوننه رک قورقورودی! عالمه تربیه سنک مکتبلری کچه رک اردویه قادر کیردیکنی بوندن دها ایی کوسته رن برماوقع ذکر ایدیله مز. بر انکلیز دیمشدی که: « فرانسیز کنج لری نک طبعاً چکیکنن اولدیغنه شاهد اولدام. بو کنج لرک رینه معلملری چکیکنن درلر ».

[Hamerton, t. A. II. p. 24]

Ganterbury ده (سهن مهری س قولله ج) مکتبی امینی Du Lac « قریکت » او یونیک بتون کوزلا کیری، بتون فائده لری، عینی زمانده تهلیکه و قضا لری ده تعریف ایدرکن علاوه ایدیور:

طوب صدمه سنندن توق اتمک یاخود طوبی زماننده طو تماق لزومندن، تهلیکه قارشی نه نه رزی کوستر مکدن در، که سحیه قوتی دو غار... - احوالده قریکت او یونی نیچون منع ایدیلین؟ - تمام ایشه بوتلهک ایچون. ابون فضلنه تلاشه دوشلر. - او یونی بتون ثمراتی ویرمک ایچون او ینامی بیلمه لیدر. بدنی ادمان نافع اولماق ایچون نظام وقاعده آلتنه آلمش اولمالیدر. دیسیلین و مهارت تجربه اثرلیدر. فقط تجربه قازانماق ایچون ثبات، اصرار لازم در. ایسته مک، ارادتمند اولماق لازم در. طبیعتی، انکشافنه ترک ایتلی. طبیعت اک ایی مریدن دها ایی مریدر. (ژان ژاق روسو) نک « Emile » ی، نه تربیه سز نه ده فنا تربیه لی دکدی.

حیوانک درشتلکنی ازاله اتمک، حیوانی قوتلنیدر مک، سرتلشیدر مک: ایشه تربیه بدنیه بودر. بو قوتلی حیوانه، چلیکنه ایجه صو ویرلش [*] بر سحیه، ساده، متین، آجیق، صادق و مستقل بر روح قویماق تربیه اخلاقیه نک، (انکله) ده مراد و فهم اولونان مناسیله تربیه اخلاقیه نک رولی بودر.

تربیه فیریکیه و تربیه اخلاقیه صیقی صیقی یکدیگرینه باغلیدر. بری، دیگرلری اولماق سزین یورویه سر. بونلر یکدیگرلرینه یاردیم ایدرلر، یکدیگرلرینه استناد ایدرلر و بردفعا ایی یوله کیریمه آت باشی برکیدرلر. او زمان، بتون تربیه برجه ده اجمال ایدیله بیلر:

[*] طانجام قدرتی، قیلمشسه مقدر ذات،

ملتم، ملتم ای اوبقویه قاتمش ملت!

آچاراق سور خرافانه بو مدهش دلیک،

سانا قان یا قاق ایچوندر، که آریتدم چلیک،

ع. ج [« شائقه حیات » دن]